

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУБЕНСЬКИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

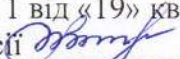

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Володимир ТИХОВИЧ
« 19 » квітня 2024 р.

УКРАЇНСЬКА МОВА

програма усної співбесіди для вступників
до Лубенського лісотехнічного фахового коледжу
для здобуття фахової передвищої освіти в 2024 році
на основі повної загальної середньої освіти,
освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника та
освітнього ступеня вищої освіти
за спеціальностями 205 «Лісове господарство»,
206 «Садово-паркове господарство»,
187 «Деревообробні та меблеві технології»

Розглянуто та схвалено
комісією для проведення співбесід
Протокол № 1 від «19» квітня 2024 р.
Голова комісії Яна ПЕЛИПАНЬ

Пояснювальна записка

Українська мова – державна мова України. Вона неоціненна національна святиня, скарбниця духовних надбань, запорука його подальшого культурного прогресу. Як навчальний предмет українська мова виконує важливі освітні функції. Головна функція рідної мови полягає в тому, що вона є засобом спілкування, пізнання культурних цінностей. Як форма вияву національної й особистісної свідомості вона є засобом самопізнання, саморозвитку і самореалізації людини. Вільне володіння рідною мовою забезпечує реалізацію творчих можливостей людини в усіх сферах життя.

Програму для вступних випробувань розроблено з урахуванням чинних програм з української мови для 10-11 класів, які забезпечують державну підсумкову атестацію для здобуття повної загальної середньої освіти.

Мета програми – спрямувати підготовку вступників до усної співбесіди.

Програма з української мови передбачає теоретичну підготовку вступників: знання звукового складу мови, лексичного багатства, частин мови, синтаксису простого та складного речення; а також практичну: визначення співвідношення звуків і букв та наголосу в словах, удосконалення навичок правопису, розрізнення багатозначних слів і омонімів, типів переносного значення слова, удосконалення навичок відмінювання іменних частин; визначення видів односкладних, складних речень (підрядних, сурядних, безсполучникових, змішаного типу) та вживання розділових знаків.

Матеріал програми розподілено за розділами: «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис і пунктуація», «Способи відтворення чужого мовлення», «Розвиток комунікативних умінь та навичок».

Основні вимоги до знань і умінь вступників

Вступник повинен знати:

- що вивчають основні розділи науки про мову;
- основні орфоепічні, орфографічні, пунктуаційні норми;
- морфологічні ознаки та синтаксичну роль частин мови;
- загальні відомості про просте і складне речення, однорідні члени речення, речення зі вставними словами, відомості про відокремлені та уточнені члени речення, пряму мову;
- основні поняття мовлення і спілкування;
- норми українського мовленнєвого етикету.

Вступник повинен вміти:

- знаходити вивчені орфограми, пояснювати їх, правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити і виправляти орфографічні помилки;
- обґрунтувати вживання розділових знаків за допомогою вивчених правил;

- правильно вживати в мовленні речення, різні за будовою та метою висловлювання;
- самостійно здобувати знання, працювати з навчальною літературою;
- користуватися словниками різних типів;
- дотримуватися норм українського мовленнєвого етикету.

ПЕРЕЛІК РОЗДІЛІВ І ТЕМ

Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія

Вступник повинен знати:

Алфавіт. Наголос. Співвідношення звуків і букв. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування *у-в, і-й*. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Сполучення *-йо-, -ьо-*. Правила вживання м'якого знака (знака м'якшення). Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання найпоширеніших слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників та прикметників. Правопис *н* та *nn* у прикметниках і дієприкметниках, *не* з різними частинами мови.

Вступник повинен уміти:

Розташовувати слова за алфавітом; наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм; визначати звукове значення букв у словах; розпізнавати явища уподібнення й спрощення приголосних звуків, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування *у-в, і-й*; розпізнавати вивчені орфограми; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила.

Лексикологія. Фразеологія

Вступник повинен знати:

Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми.

Вступник повинен уміти:

Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні; знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені

групи слів за значенням (омоніми, синоніми, антоніми, пароніми); пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні.

Будова слова. Словотвір

Вступник повинен знати:

Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова.

Вступник повинен уміти:

Визначити значущі частини й закінчення слова; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні.

Морфологія

Іменник

Вступник повинен знати:

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Незмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок іменників (на прикладі етикетних формул звертань *пане полковнику, сестро Олено, друже Сергію, Інно Вікторівно* і под.).

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати іменники, визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями.

Прикметник

Вступник повинен знати:

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні). Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення. Зміни приголосних за творення ступенів порівняння прикметників.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати й відмінювати прикметники; визначати розряди прикметників за значенням; утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників; відрізняти правильні форми прикметників від помилкових.

Числівник

Вступник повинен знати:

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати й відмінювати числівники; відрізнати правильні форми числівників від помилкових; правильно використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками; правильно утворювати форми числівників для позначення часу й дат.

Займенник

Вступник повинен знати:

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Правопис неозначених і заперечних займенників.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати й відмінювати займенники; відрізнати правильні форми займенників від помилкових, правильно використовувати їх у мовленні; правильно писати неозначені й заперечні займенники.

Дієслово

Вступник повинен знати:

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Вид дієслова (доконаний і недоконаний). Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но*, *-то*). Безособове дієслово. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособове дієслово; визначати види, часи й способи дієслів; відрізнати правильні форми дієслів від помилкових; правильно писати особові закінчення дієслів.

Дієприкметник

Вступник повинен знати:

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но*, *-то*.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізнити їх від дієприслівників), визначати їхні морфологічні ознаки й синтаксичну роль; відрізнити правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники, дієприкметникові звороти та безособові форми на **–но, –то**.

Дієприслівник

Вступник повинен знати:

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати дієприслівники, визначати їхні морфологічні ознаки й синтаксичну роль; відрізнити правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами.

Прислівник

Вступник повинен знати:

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних за творення прислівників вищого та найвищого ступенів порівняння. Правопис прислівників на **-о, -е**, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

Вступник повинен вміти:

Розпізнавати прислівники, визначати їхню синтаксичну роль, ступені порівняння прислівників; відрізнити правильні форми ступенів порівняння прислівників від помилкових; правильно писати прислівники й сполучення прислівникового типу; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні.

Службові частини мови

Вступник повинен знати:

Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямым відмінками іменника. Правопис прийменників.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки; правильно й комунікативно доцільно використовувати прийменники в мовленні.

Вступник повинен знати:

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням

(одиночні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; відрізнити сполучники від інших співзвучних частин мови; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні.

Вступник повинен знати:

Частка як службова частина мови. Правопис часток.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати частки; правильно писати частки.

Вигук

Вступник повинен знати:

Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати вигуки й правильно їх писати.

Синтаксис

Вступник повинен знати:

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.

Вступник повинен уміти:

Розрізнити словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення.

Речення

Вступник повинен знати:

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення).

Вступник повинен уміти:

Розрізнити речення різних типів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за будовою, складом граматичної основи, за наявністю другорядних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення).

Просте двоскладне речення

Вступник повинен знати:

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Тире між підметом і присудком.

Вступник повинен уміти:

Визначати структуру простого двоскладного речення, особливості зв'язку між підметом і присудком; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення. Правильно вживати тире між підметом і присудком.

Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні

Вступник повинен знати:

Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати види другорядних членів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні.

Односкладні речення

Вступник повинен знати:

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні.

Просте ускладнене речення

Вступник повинен знати:

Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертаннями. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати просте речення з однорідними членами; звертаннями; вставними словами, словосполученнями й реченнями; відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема

уточнювальними; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.

Складне речення

Вступник повинен знати:

Типи складних речень за способом зв'язку їхніх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями; добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті.

Складносурядне речення

Вступник повинен знати:

Складносурядне речення, його будова. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Розділові знаки в складносурядному реченні.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати складносурядні речення; комунікативно доцільно використовувати їхні виражальні можливості в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в складносурядному реченні.

Складнопірядне речення

Вступник повинен знати:

Складнопірядне речення, його будова. Головна й пірядна частини. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопірядному реченні. Основні види пірядних частин: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопірядні речення з кількома пірядними, розділові знаки в них.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати складнопірядні речення, визначати їх будову, зокрема складнопірядних речень з кількома пірядними; визначати основні види пірядних частин, типи складнопірядних речень за характером зв'язку між частинами; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопірядних речень різних типів у процесі спілкування; правильно розставляти розділові знаки в складнопірядному реченні.

Безсполучникове складне речення

Вступник повинен знати:

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати безсполучникові складні речення; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.

Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку

Вступник повинен знати:

Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно використовувати виражальні можливості цього типу в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них.

Способи відтворення чужого мовлення

Вступник повинен знати:

Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

Вступник повинен уміти:

Замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

Стилістика

Вступник повинен знати:

Стилі мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їхні основні ознаки, функції.

Вступник повинен уміти:

Розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них; користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування.

**Критерії оцінювання індивідуальної усної співбесіди при вступі до
Лубенського лісотехнічного фахового коледжу**

<i>Загальна кількість балів вступника</i>	<i>Кількість балів за відповідь</i>	<i>Рівень знань</i>	<i>Критерії визначення балів</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
0-99	0	Недостатній рівень	Не склав
100 – 104	1-4	Початковий рівень	Вступник володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання.
105 – 109	1-5		Вступник володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих понять.
110 – 114	1-5		Вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
115 – 121	1-7	Середній рівень	Вступник володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий. З допомогою екзаменатора дає відповідь на питання, може відтворити за зразком завдання.
122 – 128	1-7		Вступник розуміє основний зміст завдання, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, відтворює значну частину теоретичного матеріалу.
129 – 135	1-7		Вступник виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою екзаменатора здатний аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
136 – 144	1-9	Достатній рівень	Вступник розуміє зміст питання, знає мовні терміни, вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом екзаменатора. Наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, порівнює та робить висновки. Відповідь частково правильна.
145– 153	1-9		Знання вступника достатньо повні, він розуміє зміст питання без допомоги екзаменатора, застосовує знання з мови, уміє аналізувати, виявляти найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами. Робить висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обгрунтована, хоч і з деякими неточностями.
154 – 162	1-9		Вступник дає повну, логічну, обгрунтовану відповідь без допомоги екзаменатора, володіє знанням мовного матеріалу, що є в питанні, та застосовує його в дещо змінених ситуаціях, уміє самостійно аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації відповіді на питання. Відповідь буде правильно, дотримуючись мовних норм.

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
163 – 173	1-11	Високий рівень. Творче завдання	Вступник розуміє проблемне питання, але частково потребує допомоги екзаменатора. У відповіді є недоліки: недостатня аргументація, відсутня послідовність викладу, допускає лексичні та граматичні помилки в усному висловленні тощо.
174 – 185	1-12		Вступник самостійно дає відповідь на питання, наводить влучні аргументи, приклади. Має багатий словниковий запас, але допускає незначні лексичні або граматичні помилки.
186 – 200	1-15		Вступник самостійно дає повну відповідь на (творче) завдання, використовує влучні аргументи, приклади, вміє аналізувати матеріал та робити правильні висновки. Має багатий словниковий запас, дотримується мовних норм, виявляє особливі творчі здібності.